

Organisering af specialtilbud og målgruppebeskrivelser (Forslag A)

Forudsætninger og kort beskrivelse

Forslag A er udarbejdet med afsæt i budgetaftalen og udviklingsplanens målsætninger:

- Visionen om færre børn i specialtilbud i 2030
- Reduktion i kørselsudgifter
- Specialtilbud i alle skolenetværk
- Specialtilbud og specialkompetencer tættere på almenområdet

Der sikres indledningsvis specialtilbud i alle netværk for målgruppe 1-5 samt et såkaldt kommunedækkende tilbud i hvert netværk med forskellige vidtgående specialiseringer. Ved at etablere tilbud i netværkene for målgruppe 1-5, forventes transportudgifterne at kunne reduceres på sigt, da det alene vil være elever til de kommunedækkende tilbud, som skal transporteres på tværs af netværk. Ved at etablere specialtilbud med flere målgrupper i alle netværk, forventes det, at hvert netværk vil have en bred specialpædagogisk viden, som kan understøtte den øgede videndeling og synergi på tværs af almen og special, hvormed almenområdet opkvalificeres og forventes at blive rustet til at kunne inkludere flere elever på sigt.

Målgruppebeskrivelser - forslag A

Følgende afsnit udgør nye målgruppebeskrivelser til de tilbud, som er indeholdt i forslag A.

Netværksdækkende specialtilbud beliggende på en skole i hvert netværk

Specialtilbuddene omfatter flere målgrupper med forskellige behov og grundlæggende vanskeligheder. Tilbuddene har enslydende målgrupper, som beskrives nedenfor. Eleverne i de forskellige målgrupper er tilknyttet samme specialklasserække, men inddelingen i klasser/grupper baseres på, at alle elever skal have mulighed for, at deres individuelle behov imødekommes i forhold til spejling og med en pædagogisk tilgang og indsats, der tager højde for barnet/den unges kognitive forudsætninger, diagnoser og øvrige behov. Således er hensigten, at eleverne primært undervises med elever fra samme målgruppe eller en nært beslægtet målgruppe, med mindre særlige pædagogiske forhold medfører, at det er mere hensigtsmæssigt, med en anden organisering i klasserne. Fælles for tilbuddene er, at den pædagogiske indsats baseres på aktuell viden og forskning på det specialpædagogiske område. Målet er størst mulig livskvalitet og livsduelighed, men ikke nødvendigvis størst mulig tilpasning.

Alle elever udfordres, så de bliver så dygtige, som de kan. Målet er at give eleverne optimale udviklingsmuligheder, så de på sigt kan deltage aktivt i samfundet med de særlige forudsætninger, de har. Der arbejdes frem mod, at eleverne bliver uddannelsesparate, samt at de så vidt muligt får en fuld afgangsprøve. Der kan dispenseres herfra jf. lovgivningen.

I forhold til eleverne, anvendes en meget struktureret pædagogik og tilgang til eleverne, der har det formål at udvikle eleverne fagligt, personligt og socialt og i videst muligt omfang forberede eleverne på tilværelsen efter folkeskolen. Der lægges vægt på, at eleven mødes af kendte, trygge og stabile voksenrelationer. Det pædagogiske personales evne til relationsdannelse og at se bag om negativ adfærd, vægtes ligeledes højt. Indsatsen omkring barnet planlægges i samarbejde med forældrene ud fra barnets særlige forudsætninger og behov. Elevgruppen, uanset målgruppe, kræver ofte en koordineret, specialiseret og tværfaglig indsats for at kunne udvikle sig optimalt.

Målgruppe 1

Elever med generelle indlæringsvanskeligheder i 0.- 10. klasse (Fra 2030 dækker målgruppen kun elever fra 7.-10. klasse), som efter en målrettet og særlig tilrettelagt indsats, ikke kan bringes i trivsel og læring i den almene folkeskole. Elevgruppen har behov for et mindre og struktureret skoletilbud, som er kompleksitets- og relationsreduceret. I tillæg til elevernes kognitive udfordringer kan eleverne have adfærdsmæssige, sociale og/eller emotionelle vanskeligheder af en karakter, som kræver en særlig pædagogisk indsats og individuelle hensyn.

Målgruppe 2

Elever med specifikke vanskeligheder i 0.-10. klasse som i høj grad komplicerer deres skolegang. Eksempler på vanskeligheder i denne gruppe er: sansintegrationsvanskeligheder, specifikke kognitive vanskeligheder eller svær DLD. Eleverne kan have indlæringsmæssige vanskeligheder eller være normaltbegavede.

Målgruppe 3

Målgruppen er elever fra 0.-10.klasse, der er udfordrede i deres kontakt (fx en autismspektrumsforstyrrelse, kromosomfejl eller anden udfordring, der påvirker elevens evne til kontakt). Elevens behov vurderes at være af en karakter, hvor de ikke kan varetages i en almen klasse, ej heller med anvendelse af specialpædagogiske greb og anvendelse af holddannelse. Elevernes kognitive niveau strækker sig fra lettere mental retardering til høj begavelse, hvor det vurderes, at elevens kontaktvanskelighed er den primære udfordring. Eleverne vil profitere af en tilgang med fokus på autismpædagogik.

Målgruppe 4

Målgruppen er elever fra 0.-10.klasse, der er udfordrede i deres adfærd/opmærksomhed (fx ADHD, adfærdforstyrrelser eller lignende vanskeligheder). Elevernes behov vurderes at være af en karakter, hvor de ikke kan varetages i en almen klasse, ej heller med anvendelse af specialpædagogiske greb og anvendelse af holddannelse. Elevernes kognitive niveau strækker sig fra lettere mental retardering til høj begavelse, hvor det vurderes, at deres adfærdsvanskelighed er den primære udfordring.

Målgruppe 5

Målgruppen er elever fra 0.-10.klasse med socio-emotionelle vanskeligheder (fx tilknytningsforstyrrelse eller lignende udfordring). Elevernes behov vurderes at være af en karakter, hvor de ikke kan varetages i en almenklasse; ej heller med anvendelse af specialpædagogiske greb og anvendelse af holddannelse. Elevernes kognitive niveau strækker sig fra lettere mental retardering til høj begavelse, hvor det vurderes, at deres kontakt-vanskelighed er den primære udfordring.

Kommunedækkende tilbud

Ud over de fælles målgrupper, som findes i hvert af de 3 netværkstilbud, har hvert netværk et tilbud, som dækker hele kommunen. Disse tilbud er for de allermest udfordrede elever, som kræver en helt særlig viden og specialiseringsgrad, som ikke forventes at kunne blive opnået i alle netværkstilbud, da antallet af elever til målgrupperne vurderes at være begrænset.

Specialcenter Øst (nuværende Skoven påtænkes i netværk øst – målgruppe 8)

Tilbuddet er for elever fra 0.-10.klasse med omfattende socio-emotionelle vanskeligheder. Målgruppen kendetegnes ved at have komplekse og sammensatte udfordringer personligt, relationelt og/eller socialt. Eleverne vil ofte have diagnoser, der relaterer sig til tilknytningsforstyrrelse, er anbragt uden for hjemmet, er understimulerede eller har været udsat for traumatiske hændelser, der har påvirket dem kraftigt.

Målgruppen er potentielt normaltbegavede børn og unge, der hyppigt, grundet de socioemotionelle van-

skeligheder, har svært ved at anvende deres kognitive forudsætninger til at indgå hensigtsmæssigt i en undervisningssituation. Eleverne kan være både indadreagerende og udadreagerende.

Elevgruppen kræver en koordineret, specialiseret og tværfaglig indsats for at kunne udvikle sig optimalt. Eleverne har behov for et tilbud, hvor der, udover den almindelig undervisning og en specialpædagogisk tilgang, baseret på aktuel viden og forskning, også er et behandlingsmæssigt aspekt i tilrettelæggelsen af dagen for eleverne.

I tilbuddet er der høj normering af voksne pr. elev, da der kræves en helt særlig og individuel tilrettelagt indsats for den enkelte elev. Eleverne profiterer ofte af et meget skærmet miljø med få kendte, trygge og stabile relationer.

Specialcenter Nord (Nuværende LCH påtænkes i netværk nord – målgruppe 6)

Tilbuddet er for elever fra 0.-10.klasse med svære generelle indlæringsvanskeligheder. Elevernes vanskeligheder er livslange, og det formodes, at eleverne vil have behov for livslange støtteforanstaltninger. Der vil i dette tilbud være et særligt fokus på at træne Almindelig Daglig Livsførelse (ADL).

Der foruden kan eleverne have yderligere problemstillinger såsom: autismspektrums forstyrrelser, ADHD, tilknytningsforstyrrelser.

Elevgruppen kræver en koordineret, specialiseret og tværfaglig indsats for at kunne udvikle sig optimalt.

I tilbuddet er der høj normering af voksne pr. elev, da der kræves en helt særlig og individuel tilrettelagt indsats for den enkelte elev. Eleverne profiterer ofte af et meget skærmet miljø med få kendte, trygge og stabile relationer.

Specialcenter Syd (Nuværende målgruppe til Kollegievejen påtænkes i netværk syd – målgruppe 7)

Tilbuddet er for elever fra 0.-10.klasse, som har en meget svær grad af autisme, som kræver en helt særlig tilrettelæggelse af undervisningen med fokus på en specifik autismpædagogisk tilgang, hvor undervisningen tilgodeser den enkelte elevs helt særlige forudsætninger for læring, trivsel og udvikling.

Eleverne er potentielt normalt til højt begavede, og elevgruppen kræver en koordineret, specialiseret og tværfaglig indsats for at kunne udvikle sig optimalt.

I tilbuddet er der høj normering af voksne pr. elev, da der kræves en helt særlig og individuel tilrettelagt indsats for den enkelte elev. Eleverne profiterer ofte af et meget skærmet miljø med få kendte, trygge og stabile relationer.

Organisering af specialtilbud

Forslag A medfører omorganisering af de nuværende specialtilbud og oprettelse af et nyt specialtilbud i Netværk Nord med blik for at have specialtilbud i alle netværk.

Netværksdækkende specialtilbud beliggende på en skole i hvert netværk

- Målgruppe 1-5

Kommunedækkende tilbud

- Specialcenter Øst (nuværende Skoven/målgruppe 8 påtænkes i netværk Øst/Skørping Skole)
- Specialcenter Nord (nuværende LCH/målgruppe 6 påtænkes i netværk Nord/Suldrup Skole)
- Specialcenter Syd (nuværende målgruppe/målgruppe 7 på Kollegievejen påtænkes i netværk Syd/Sortebakkeskolen)

Potentiale og udfordringer med forslag A

Potentialer og udfordring ved forslagene er fremkommet på baggrund af dialoger med repræsentanter fra skoleledelse, PPR og handicapråd. Der gøres opmærksom på, at det er et forsimplet billede af en kompleks organisation, som løser komplekse opgaver.

Et samlet overblik over potentialer og udfordringer er sammenfattet i nedenstående:

Potentialer:

- Specialtilbud i alle netværk
- Specialpædagogisk viden og kompetencer i alle netværk – tættere på almen.
Alle netværk får viden, indflydelse og indsigt i den specialpædagogiske opgave.
- Kan mindske, at specialpædagogikken bliver for rigid
- Mere 'lokale' tilbud
- Reducerer transport ved færre matrikler på sigt og færre børn der skal krydse netværksgrænser
- Mulighed for at sætte børn sammen på tværs af målgrupper
- Øget specialisering på sigt

Udfordringer:

- Udvikle samtidig med afvikle
- Flytte tilbud kræver ændringer i fysiske rammer – økonomi og energi
- Ikke bæredygtig – mange små tilbud
- Generalist tilbud (i højere grad)
- Der er stadig store afstande i netværk, og dermed er det ikke nødvendigvis lokalt
- Stiller store krav til bred viden og kompetencer i de netværksdækkende tilbud
- Forskellige målgrupper sammen (stiller endnu større krav til ovenstående)
- Spejlingsmuligheder i specialtilbud mindskes
- Risiko for at målgruppen bliver så generel, at man ikke kan løfte opgaven og man dermed ikke kan målrette pædagogikken
- Der skal foregå en overgang fra nuværende tilbud til nye tilbud. Der kan foregå et videns- og personaletab i den proces. Det vil samtidig betyde, at børn kan få skift (risiko for skolevægning).
- Risiko for at nærhedsprincippet vil betyde en øget visitation til specialpædagogiske tilbud.

Overgang til den nye organisering

Forslag A har følgende konsekvenser for de nuværende tilbud:

Kommunens eksisterende specialklassetilbud (AK, Skoven og de to S klasser) fortsætter frem til 2025, og nye elever kan visiteres hertil. Tilbuddene fortsætter ligeledes efter august 2025 og enten udfa-

ses/omorganiseres løbende og frem til 31. juli 2030.

Fra 1. august 2025 forventes det, at netværkene er klar ift. de nye specialtilbud og påbegyndt oprettelse af de nye specialklassetilbud, der kan rumme målgruppe 1 til 5, og nye visitationer sker hertil. Netværkene må gerne oprette de nye tilbud med opstart inden, hvis de er klar hertil.

De nye kommunedækkende tilbud forventes at træde i kraft fra 1. august 2024 – og der kan visiteres hertil. Dog med en opmærksomhed på, at tilbuddet (pt. kaldet Specialcenter Syd) på nuværende tidspunkt ikke er et tilbud, kommunen reelt har i dag.

Alle nuværende elever i kommunens specialklassetilbud har lovgivningsmæssigt krav på at blive i det specialtilbud, de går i, såfremt eleven stadig har et specialpædagogiske behov, der matcher målgruppen (medmindre selve tilbuddet lukkes). Dog forventes det, at der ved re-visitationer gældende fra august 2025 drøftes med alle forældre og elever, om der kunne være gode perspektiver i at flytte til tilbuddet i det netværk, hvor eleven kommer fra.